

به ناوی کوردستانی گهوره ،
ح. س. سوڤان ،
soransa@hotmail.com

(مانیفیستی سوڤان)

باغی ژین:

من له مهیدانی ئهدهدا، رهخشی ههستم زین ئهکه
ئاوی باغی شیعر ئهدیرم ، ئهشکی رۆح ئازین ئهکه
شاعیری دی عاشقیکن دیلی کهزه و داوی خال
من ئهوینی سهرزهمینم ، زهمزه مه و تهمرین ئهکه
عاشقی شیو و شهتاوی شاخی شاهۆ و ئایه نم
کهی ههواي شار و شهقامی نه مسه و ماچین ئهکه
خاوه نی جوانی بهیانی دهشتی بانی هۆبه تووم
که لکه لهی سهپران و گهشتی ئامه د و ئهفرین ئهکه
مه شق و ته کلیفی شهوانه م، ده رسی عیشقی زیدمه
عه کسی کوردستان ئه کیشم، سه پری باغی ژین ئه که
لاگری شه رم و و یقاری شوخ و شهنگی خپله کیم
کهی نه زاره ی کیژی په نکي له ندهن و توورین ئه که
تا ئه دبیبی چون وه فایبی و قانیع و نالیم ببی
چی له ئه شعاری وه زینی گوته و راسین وه که
شیعری ئیلیاد و ئودیسه ، بابه تی مام هۆمه ره
مه پلی چیرۆکی ئه وینی لاس و خاتوزین ئه که
بوچمه ناوی دزیوی هه ندهران و هاته ران
مه دخی نیوی جوانی زین و زایه له و زبۆین ئه که
کیوی چون قه ندیلی قنج و شاخی ئالانم هه په
سه پری قوبیه ی که لله قه ند و قولله پی به فرین ئه که
دیمه نی داوینی سه وزی پیره نه م من بوچیه
سه پری شانۆی شه نگ وشینی چلچمه ی ره نگین ئه که
لاوی خوینکاری بزائم ربه ری ریگه ی منه
چی له ته کمیل و ته کامول، فه لسه فه ی ته کوین ئه که
نامه و ئ بیر و خه یالی لار و چه وتی لاوه کی
ریره وی تاهايه بیرم ، په پیره وی شه مزین ئه که

كاخى وپرسا شوپنه وارى دهوره پى زوردارىه
فهخرى تالارى بهرىنى قهسره كهى شيرين ئەكەم
دهنگى ئاههنگى فهرهنگى بيمهزه و بيمايهيه
گوئ له بالورهى حەزىنى ئەستى و بهنگىن ئەكەم
باسى نهققاشى رهفایل، كونه و دووپاتهيه
وهسفى نهخشى دهستى ناهيد، پهنجه پى نهخشىن ئەكەم
هۆگرى ئەهرامى ميسر و ههيكهلى قينووس نيم
سهبرى نووكى شاخى قيت و پهيكهرى بهردىن ئەكەم
زرقوبرقى زير و زوى لاوهكى بى بايه خه
كهلكه لهى كهزىه كەوانى كوله كهى زيرىن ئەكەم
من له جىگهى دهسره دهستى گەردنى دلدارى شهنگ
مه دحى ههورى دهورى دوندى كورتهكى ههورىن ئەكەم
تا گه لاويزى بهيانى رۆژى ئاسمانى شهوه
چى له سهپيارهى بيانى، زوهره و پهروين ئەكەم
هر له دهريچهى مەريوان، تا به ورمى و گۆلى وان
باسى كوردى ئيره وان و خهلكه كهى لاجين ئەكەم
ئەز له قارس تا سيواس و بايه زيد و چوله ميگر
يادى ههولير و قهلاكهى شاره كهى ديرىن ئەكەم
فهخرى كورده شوپنه وارى غارى كوڤى فهخره قا
ئافهرىنى دهست و پهنجه و مرخى پۇلايين ئەكەم
چونكه دهريا له ههريمه، دهستنه كه وته و قاتيه
كەشتى هيو رهوانهى بهحرى دهشتى شين ئەكەم
ئەچمه بانى عەرزى تهرزى شاخى سهريه رزى ته ته
سهريرى هه ورامانى تهخت و پاوه و ههرسين ئەكەم
هينده خوشه سهير و گهشتى هاوينانى سهرحنار
هر له پايزرا به تاسه چاوه رپى هاوين ئەكەم
زور له ميژه دائه شورم، خوڤنى سوورى دل به ناو
تازه هيشتا زه ممي خوڤن و شورشى خوڤنين ئەكەم
بويه وشكه ديمي مووچهى خاكه پاكه چاكه كهم
چون له چاوانهى سورشتا، بارنى ئەسرين ئەكەم
من كه توقيوم له توقهى مووشه كى ئيسكات و ميگ
كوانى باسى تاقوتوق و تهفتهقه و توقين ئەكەم
ئيمه كوردىن عاشقانى بالى سيمورغى سولج
بوچى وهسفى ديوى كيشه و قار و توله و قين ئەكەم
تهفتهق و نهوتى شنويه دهئه هينم من له كان
چاوه دپرى نهوتى شاه و دهشتى خانه قين ئەكەم

نەوتى دەۋرى بابە گورگور ، بەرھەمى كەمۇنەپە
دەۋلەمەندىم، باسى مافى گازەل و بەنزىن ئەكەم
مىزۇپۇتامى كە واتەى بەينى دو ئاۋان ئەدا
ھەم لە مەشرىق، ھەم لە مەغرىب، ھىزى لى دابىن ئەكەم
سەددەكەى بۇكان و دۇكان ، ئاۋى دو چاۋى منن
بەم سروسكە ، خاكى خەلكى ، پىرگول و نەسرىن ئەكەم
گەرچى گولخانەى سروسشە ، دەشتى پانى شارەزور
بۇ لە باتى چەپكى مىنا ، راۋى چالى مىن ئەكەم ؟
گەر بەھەشت جىي پىاۋى ئەپلە و چلكن و بىكارەپە ؟
ئارەزوى قارى جەھەننەم ، ئاگرى پىرتىن ئەكەم
گەر نەزانى و بىشەوورى ، بەلگەپى دىندارپە ؟
حەز لە كوففارى بزان و عالمى بىدىن ئەكەم
فاتىحا بۇ ئىدىسۇن و ئەھلى بەيتى رۇشنى
زىكرى دىنام و تەۋزىمى موعجىزەى تورىن ئەكەم
كوردى خۇراسان و جاپان ، تىكەلى باكور ئەبن
پىشت لە ئەفسانەى قەزا و رو لە تىكۇشىن ئەكەم
چزلە ھەركەس دەم لە جىي ئەۋدەسبەجى سەنكۇپ ئەبم
ھىندە خوينپاكىم ، بە عەينى ھەر لە مېشەنگوين ئەكەم
كوردى ئاۋارەى ولاتان ، دىنەۋە بۇزىدى خۇ
سەنعت و زانست ئەھىنن ، چاۋى ناحەز ھىن ئەكەم
چونكە پىرچىنى نىشانەى مەپنەتە ، نىو چاۋى من
چاۋەپى دادى جىھانى و كۇمەلى بىچىن ئەكەم
مامە شەپتانىش بە كوردى فاتىحە و دۇعا بكا
من لە پىشتى نوپۇز ئەخوئىم ، ۋەك عەرەب ئامىن ئەكەم
گەر خودا عەرەب نەژادە و شارەزى كوردى نپە
شەرتە نوپۇزى بۇ نەخوئىم ، دوژمنى ئابىن ئەكەم
خىلى ئەللاھ و ئىلاھەى نىر و مىو و كەسنەدىو
لىو و زارم دائەدوورن ، وسكوتى سەنگىن ئەكەم
كاتى جوانى وخوشەۋىستى ، عەيب وشەرمە وشوورەپى
عاشقى شەپتانى مەرگم ، زىندەگى نىفرىن ئەكەم
ئەچمە مەپخانەى سەداقەت ، بۇ توافى مەپفروش
چش لە بوتخانەى ربا و باۋەرى نەنگىن ئەكەم
ئەسلەھەم پىنووسى دەسمە ، سەنگەرم سەفجەى كتىب
خوئىنەرى رۇمانى عىلمم ، خزمەتى زانىن ئەكەم
من كە نەنكم ئەردەلانى و باۋە گەرەم موكرىە
نوختەپى پەرگارى كوردم ، خەتتى گەل تەبىن ئەكەم

با خودا بۆ خۆ نه تاشين ، ههم به تەشوی و ههم به بیر
وهسفی هیژی که منه زیری (شین) و (میم) و (سپن) ئەکەم
هینده هۆنەر باسی کهزیه و پەرچەمی سەر خالی کرد!
حەسرەتی بە پیدای کورد و پەرچەمی رەنگین ئەکەم
بۆ بە دەستەینانی مافم ، دەچمە سەر دوندی خەبات
شارەوانی شاری شپرم ، هەر لە هۆشیمین ئەکەم
لە ولاتی کۆنی مندا ، که غەریبە خانەخوین
هینده هیچکارە و غەوارەم ، هەر لە خەلکی چین ئەکەم
زید ئەبی پان و پتەو بی ، نەک کولۆر و لایەتال 55
تیزی پانی کوردەواری راقە و تەدوین ئەکەم
هەر پەلێکم دەردی جوپیە ، جۆرە جۆرە دەردە کورد
لە تەواوی پیچ بە شەمدا ، پەلپەلە نالیپنەکەم
بۆ مەحە کلێدانی خەلکی ، ئاقە باسی بەس نیە
من بە کیشانە تەرازو ، خیر و شەر تەوزین ئەکەم
رێگە ئاسن ئەچیتە شاخی هەورامانەوہ ؟
کامە رێگە ، ئیستەکانیش هێستەرە ماشینەکەم
شیعەرەکانم ئەشکی رۆحن ، تیک ئەدەن بەندی ستەم
عاشقی هارەبی چەماوم ، چاوەرێی بارین ئەکەم
چونکە ئەجدادم لە خەودا ، ژینی خۆیان بردە سەر
لانەواز و بیولاتم ، وشکە باغی ژینەکەم
باوەکو نەخشە گەلالی مالهەکەم پینچ خشتەکین
بۆ لە خۆرا باسی چوار و هۆدەیی چوارین ئەکەم
ورچی قوتبی خپرو بیری بۆ گەلی کورد قەت نەبو
هەستی زرمە نالەباری چەکمەیی پۆتین ئەکەم
نە هومیدم فاج و فیچی پیرەریوی توولەکە
نە چەواشە دارشاری مەسکەو و پیکین ئەکەم
ئەز هومیدم دەستوبازوی پالەیی کوردە لە کوئ
تازە باسی داسی خاسی کاکە ئەستالین ئەکەم
دانەوێلە و رسق و رۆزیم زوو بە کووپە گەورە بوون
ئێستەکانی ئینقیلابیم ، شۆرشێ کۆپین ئەکەم
کوانی زیدم مارەیی پینچ دایکی پیاوی بیژوہ ؟
گەر که وا بی ، باوەگەرەم بۆ ئەمە تەحسین ئەکەم
کوردی کرماشان و ئیلام ، قەلبی کوردستاننم
من بە پیناسە لەک و لور ، هەست بە خۆناسین ئەکەم
تا کو چارەیی خۆ نە نووسم ، مالی سەرپەستم نەبی
باسی ئەنفال و هەلەبجە و حەبس و هەلواسین ئەکەم

مه قسه دم هه وراز و به رزه ، رېگه کهم لېژه و درېژ
چاوه رېی هاوالی ژیر و رېبه ری رېبن ئە کهم
تاوئ تازی و تورکی کیویم ، جاری فورس و ئەرمه نم
ئەز که کوردم! زه ممی حوققه و جه عل و داتاشین ئە کهم
ئەرکی رزگاری ولا تم ، خەت و رېنووسی ئەوئ
لاگری په ک خەت و شیوهی کۆشش و نووسین ئە کهم
قاره مانى به رزی میژوم مسته فا بارزانیه
یادی سمکۆی جوانه مه رگ و پیشه وای پیشین ئە کهم
تامی خوشی شه کری کوردی جه وهه ری دلسۆزیه
تف له خوینتالی فسۆس و تال و ناشیرین ئە کهم
من که مه جنووئیکى کورد و له یله کهم زانایه ، که ی
حه سره تی شاکاری ژان و کرده وهی ئۆشین ئە کهم
پیم ئەلین لاوازه هیزت ، بویه سامانت نیه
دهردی من بیغیلیه ، کوا ده قده قه ی دوپین ئە کهم
وا رهش و تاریک و لیله ، گیاره شی شه وگاری کورد
ئاره زوی رووخانی ئاسۆ و شورشی روژین ئە کهم
خوشه ویستی ئەم هه ریمه وه ک گرووهی خوینمه
کوانی نه زمی دل ئە گۆرم ، عه زمی رینگورین ئە کهم
هیند درۆ کوتراوه بو من ، گول کراوه به درو
چه پکه گول ژاکاو و سیسه ، هه ر درو گولچین ئە کهم
شيعره کانی مامه قانع ، مووبه مو حالی ئە بم
ده مکوتى عيسانى کاس و خوینه ری شه رمین ئە کهم
تاقه جاشی خاکی نۆروئژ ده نکه کیسلینگی بوه
من بزاری درکه جاری (جیم) و (ئه لف) و ((شین) ئە کهم
به ینی به ستووین وه کو سه د ، تیغی دیواری سنوور
ئاره زوی رووخانی تیغه ی دووهه می بیرلین ئە کهم
کی ئەلئ عیشقی ولاتم مه زهه ری بیدینیه؟
من که دستنوئژی توافی باله ک و بادین ئە کهم
بو یرینی رېی نه جاتم ، لاقی پۆلاییم ئەوئ
کوا هومیدی داره داره و ره وهوی دارین ئە کهم
وه ک دلۆپیکى چکۆله م ، له شه پۆلی به حری گه ل ،
زه ممی جننى خوپه ره ستى و مۆکلی خوین ئە کهم.
ئەبمه ئەستیره ی پچووکی کاکه شانی روونی کورد ،
جه رگی تاریکی ئە پیکم ، شه وقی گه ش ده ستچین ئە کهم.
ئەز له جیگه ی پیاوی پیسی خاوه نی ریش و عه با ،
لاگری عيسانى پاکی لایک و لادین ئە کهم.

ھۆڭرى ئايىنى كوردى و يارى يارستانە دل ،
 ھەز لە فەرھەنگى پەزىدى و شىئىرى شاخۇشىن ئەكەم .
 نوختە نوختەى ئەم ھەرىمە جىيى برىنى گوللەپە ،
 بۇ كۆتانى تۆپ ومووشەك، ھەرلە ھىندوچىن ئەكەم .
 باوھكو قەلىم بە جارى غەرقى خويناوى غەمە ،
 من لە جىڭگەى تۆلە سەندىن، غەزمى دلشۇرىن ئەكەم .
 بۇ بەيانى خۇشەويستى دەشت و كوستانى زەمەند،
 شامەمىكم بى محابا، وەسفى غەشقى زىن ئەكەم .
 ھۆنەرىكى قارەمانم، شىئىرەكەم بۆمبى منە ،
 بۇ تەقانى شىئىرى سەوتى، لە كچى چىچىن ئەكەم .
 دەچمە ھەر كۆرى، بە تەپلەو دېمە سەرباسى خەبات،
 بۇ دەمانى ئورى ھەست ، ھەر لە نەفتالين ئەكەم .
 فەلسەفەى { كەچ ئەز يو كەن كەچ } ، مەزھەرى بېدادپە ،
 پەيرەوى رىبازى بەرزى كۆمەلى بېچىن ئەكەم .
 جاپە رسمى بە رەسمى چاوەزارى خاكى پاكى مەوتەنم
 رەسمى ئەسپەندەر ئەكىشم، چەپكى گول پەرزىن ئەكەم
 خۇشەويستى ئەم ھەرىمە مەزھەبى سۇرانپە
 فەلسەفەى واژەى محەبەت رۆژ و شەوتەلقىن ئەكەم

ح . س . سۇران

تېبىنى:

- 1- خالە رەشپىنە كانى ئەم ھۆنراوہ پە ، سەبارەت بە باشوورى كوردستان نپە ، چون ئەم ناوچەپە تا ئەندازەپەك نازاد كراوہ و لەگەل پارچەكانى دىكە تۆفیرە ھەپە .
- 2- تەواوى ھۆنراوہكە ، بە فۇنتى K Dylan Soran Web نووسراوہ ، بېجگە لە دە دىرى دواپى ، يانى لە دلۆپىكى ... ەوہ ، بە فۇنتى Tahoma نووسراوہ .